

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	IV
กิตติกรรมประกาศ.....	VII
สารบัญ.....	VIII
บทที่	หน้า
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	3
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.5 วิธีการศึกษา.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2. วิวัฒนาการ ความหมาย แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาท โดยอนุญาโตตุลาการ และสัญญารับตั้งครมภ์แทน.....	5
2.1 วิวัฒนาการ ความหมายและลักษณะสำคัญของการอนุญาโตตุลาการ.....	5
2.1.1 วิวัฒนาการของการอนุญาโตตุลาการ.....	5
2.1.2 ความหมายและลักษณะสำคัญของการอนุญาโตตุลาการ.....	9
2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ.....	13
2.2.1 ทฤษฎีที่ถือว่าการชี้ขาดข้อพิพาทเป็นของรัฐ (Jurisdictional Theory)...	13
2.2.2 ทฤษฎีสัญญา (Contractual Theory).....	15
2.2.3 ทฤษฎีผสม (Mixed or Hybrid Theory).....	16
2.2.4 ทฤษฎีความเป็นเอกเทศ (Autonomous Theory).....	17
2.3 ประเภทของการอนุญาโตตุลาการ.....	18
2.3.1 การแบ่งประเภทตามขั้นตอนของข้อพิพาท.....	18
2.3.1.1 การอนุญาโตตุลาการนอกศาล.....	18

สารบัญ

บทที่	หน้า
2.3.1.2 การอนุญาโตตุลาการในศาล.....	19
2.3.2 การแบ่งประเภทตามบุคคลที่ดำเนินการ.....	19
2.3.2.1 อนุญาโตตุลาการที่ใช้สถาบัน (Institutional Arbitration).....	19
2.3.2.2 อนุญาโตตุลาการที่คู่พิพาทกำหนดเอง (Ad Hoc Arbitration)..	20
2.4 เจตนารมณ์ของการอนุญาโตตุลาการ.....	22
2.4.1 รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (Speedy and Efficiency).....	22
2.4.2 ค่าใช้จ่าย (Cost).....	22
2.4.3 รักษาชื่อเสียงและความลับทางธุรกิจ (Famousness and Confidential).....	23
2.4.4 รักษาสัมพันธ์ภาพ (Relationship).....	23
2.4.5 เหมาะสมกับข้อพิพาทที่ยุ้งยากและสลับซับซ้อน (Appropriation).....	23
2.4.6 สมประโยชน์ของคู่กรณีพิพาท (Fulfillment).....	24
2.4.7 แบ่งเบาภาระของศาล (Reduce the Case).....	24
2.5 วิวัฒนาการ ความหมาย ประเภท และลักษณะของสัญญารับตั้งครรภ์แทน.....	25
2.5.1 วิวัฒนาการของการตั้งครรภ์แทน.....	25
2.5.2 ความหมายของการตั้งครรภ์แทน.....	27
2.5.3 ประเภทของการตั้งครรภ์แทน.....	28
2.5.3.1 การตั้งครรภ์แทนโดยการฉีดเชื้อ.....	29
2.5.3.2 การตั้งครรภ์แทนโดยการปฏิสนธินอกร่างกาย.....	29
2.5.3.3 การตั้งครรภ์แทนโดยใช้ตัวอ่อนที่ได้รับการบริจาค.....	30
2.5.4 ความหมายของสัญญารับตั้งครรภ์แทน.....	30
2.5.5 ประเภทของสัญญารับตั้งครรภ์แทน.....	30
2.5.5.1 พิจารณาจากวิธีการก่อให้เกิดการตั้งครรภ์.....	30
1) Traditional Surrogacy Contract.....	30
2) Gestational Surrogacy Contract.....	31
2.5.5.2 พิจารณาจากวัตถุประสงค์ของผู้รับตั้งครรภ์แทน.....	31

สารบัญ

บทที่	หน้า
1) สัญญารับตั้งครรรภ์แทนเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์.....	31
2) สัญญารับตั้งครรรภ์แทนเพื่อช่วยเหลือ ผู้ที่ไม่สามารถมีบุตรได้.....	31
2.5.6 ลักษณะของสัญญารับตั้งครรรภ์แทน.....	31
2.5.6.1 สัญญาเช่า.....	32
2.5.6.2 สัญญาจ้างแรงงาน.....	33
2.5.6.3 สัญญาจ้างทำของ.....	33
2.5.6.4 การบังคับตามสัญญา.....	34
3. มาตรการทางกฎหมายในการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญารับตั้งครรรภ์แทน โดยอนุญาโตตุลาการตามหลักกฎหมายไทยและต่างประเทศ.....	36
3.1 การระงับข้อพิพาทในสัญญารับตั้งครรรภ์แทน.....	36
3.1.1 การระงับข้อพิพาทโดยศาล.....	36
3.1.1.1 การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี.....	37
3.1.1.2 การไกล่เกลี่ยเพื่อให้เกิดการประนีประนอมยอมความ.....	38
3.1.1.3 การอนุญาโตตุลาการในศาล.....	42
3.1.2 การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ.....	44
3.2 สัญญาอนุญาโตตุลาการ.....	45
3.2.1 ลักษณะสำคัญของสัญญาอนุญาโตตุลาการ.....	45
3.2.1.1 เกิดจากความตกลงของคู่กรณี.....	45
3.2.1.2 มีการมอบอำนาจให้อนุญาโตตุลาการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท....	47
3.2.1.3 คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการถือเป็นที่สุด และมีผลผูกพันคู่กรณี.....	48
3.2.2 คณะอนุญาโตตุลาการ.....	49
3.2.2.1 จำนวนอนุญาโตตุลาการ.....	49
3.2.2.2 การแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ.....	51

สารบัญ

บทที่	หน้า
3.2.2.3 คุณสมบัติของอนุญาโตตุลาการ.....	53
3.2.2.4 สิทธิและหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการ.....	54
3.2.2.5 ความรับผิดชอบของอนุญาโตตุลาการ.....	55
3.2.3 ประเภทของข้อพิพาทที่อาจระงับได้โดยอนุญาโตตุลาการ.....	56
3.2.3.1 ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นแล้วหรือที่จะเกิดขึ้นในอนาคต.....	56
3.2.3.2 ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากนิติสัมพันธ์ทางสัญญาหรือทางอื่น โดยไม่จำกัดว่าต้องเป็นข้อพิพาททางแพ่งเท่านั้น.....	57
3.2.3.3 ข้อพิพาทที่เกิดจากสัญญาทางปกครอง.....	58
3.2.4 ผลของสัญญาอนุญาโตตุลาการ.....	59
3.2.4.1 ผลผูกพันของสัญญาอนุญาโตตุลาการระหว่างคู่สัญญา.....	59
3.2.4.2 สัญญาอนุญาโตตุลาการผูกพันผู้รับโอนสิทธิเรียกร้อง.....	60
3.2.4.3 ความเป็นเอกเทศของสัญญาอนุญาโตตุลาการ.....	60
3.2.5 การบังคับตามสัญญาอนุญาโตตุลาการ.....	61
3.2.6 วิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ.....	67
3.2.6.1 การเริ่มต้นของการอนุญาโตตุลาการ.....	67
3.2.6.2 กระบวนวิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ.....	68
3.2.7 คำชี้ขาดและการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ.....	69
3.3 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการตั้งครรภ์แทนตามกฎหมายไทย.....	71
3.3.1 การเกิดสัญญา.....	71
3.3.2 ความสมบูรณ์ของสัญญา.....	73
3.3.2.1 วัตถุประสงค์เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน...	77
3.3.2.2 วัตถุประสงค์เป็นการขัดศีลธรรมอันดีของประชาชน.....	77
3.4 บุคคลผู้เป็นคู่สัญญาและการเกิดข้อพิพาทระหว่างคู่สัญญา ที่เกี่ยวข้องในสัญญารับตั้งครรภ์แทน.....	83
3.4.1 คู่สัญญาที่เกี่ยวข้องในสัญญารับตั้งครรภ์แทน.....	83
3.4.1.1 ผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทน.....	83

สารบัญ

บทที่	หน้า
3.4.1.2 ผู้รับตั้งครรรภ์แทน.....	84
3.4.1.3 ผู้จัดการตั้งครรรภ์แทน.....	85
3.4.1.4 แพทย์.....	85
3.4.2 การเกิดข้อพิพาทระหว่างคู่สัญญา	
ที่เกี่ยวข้องในสัญญารับตั้งครรรภ์แทน.....	85
3.4.2.1 ระหว่างผู้ขอให้ตั้งครรรภ์แทนกับผู้รับตั้งครรรภ์แทน.....	85
3.4.2.2 ระหว่างแพทย์กับผู้ขอให้ตั้งครรรภ์แทน.....	86
3.4.2.3 ระหว่างแพทย์กับผู้รับตั้งครรรภ์แทน.....	86
3.4.2.4 ระหว่างผู้จัดการแทนกับผู้ขอให้ตั้งครรรภ์แทน.....	87
3.4.2.5 ระหว่างผู้จัดการแทนกับผู้รับตั้งครรรภ์แทน.....	88
3.4.2.6 ระหว่างผู้จัดการแทนกับแพทย์.....	88
3.5 กรณีศึกษาการรับตั้งครรรภ์แทนที่เกิดในประเทศไทยในปัจจุบัน.....	89
3.5.1 การบังคับตามสัญญารับตั้งครรรภ์แทน.....	89
3.5.2 การจะไม่ปฏิบัติตามสัญญาโดยการทำแท้ง.....	90
3.5.3 สถานะความเป็นบิดามารดาของเด็กที่เกิดจากการรับตั้งครรรภ์แทน.....	93
3.5.3.1 การตั้งครรรภ์แทนโดยการปฏิสนธิในร่างกาย.....	93
3.5.3.2 การตั้งครรรภ์แทนโดยการฉีดเชื้อ.....	98
3.5.4 ปัญหาทางจริยธรรมกับการรับตั้งครรรภ์แทน.....	100
3.5.4.1 มุมมองด้านศาสนา.....	100
3.5.4.2 มุมมองด้านสังคม.....	102
1) ฝ่ายสนับสนุนการรับตั้งครรรภ์แทน.....	102
2) ฝ่ายคัดค้านการรับตั้งครรรภ์แทน.....	103
3.5.5 ความเป็นโมฆะของสัญญารับตั้งครรรภ์แทน.....	105
3.5.6 ระยะเวลาการดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ.....	106
3.6 มาตรการทางกฎหมายในการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญารับตั้งครรรภ์แทน	
โดยอนุญาโตตุลาการของต่างประเทศ.....	108

สารบัญ

บทที่	หน้า
3.6.1 ประเทศอังกฤษ.....	108
3.6.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	114
3.6.3 ประเทศฝรั่งเศส.....	118
4. วิเคราะห์ปัญหาการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญารับตั้งครรภ์แทน โดยอนุญาโตตุลาการ.....	121
4.1 ปัญหาเกี่ยวกับประเภทของข้อพิพาทในสัญญารับตั้งครรภ์แทน ที่ระงับได้โดยการอนุญาโตตุลาการ.....	122
4.2 ปัญหาเกี่ยวกับการนำหลักกฎหมายมาใช้ในการพิจารณา ชี้ขาดข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการ.....	128
4.3 ปัญหาความเป็นที่ยุติในการพิจารณาชี้ขาดเขตอำนาจของอนุญาโตตุลาการ...	131
4.4 ปัญหาเกี่ยวกับองค์คณะของอนุญาโตตุลาการ.....	133
4.5 ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของอนุญาโตตุลาการ ในการพิจารณาพยานหลักฐานและคำพิพากษาของศาล ในการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ.....	135
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	138
บรรณานุกรม.....	150
ประวัติผู้วิจัย.....	154